

داکتر یارمحمد کارشناس محیط زیست

امضای پیمان راهبردی با همسایه های که حیات
مردم شان به شدت وابسته به آب دریا های
افغانستان است، خلاف منافع ملی افغانستان است

امضای پیمان راهبردی با هم همسایه های نامهربان و ناسپاس که حیات مردم شان به شدت وابسته به آب دریا
های افغانستان است. خلاف منافع ملی افغانستان است.

کشاورزی ترکمنستان کاملاً وابسته به آب افغانستان است، کانال قره قوم 25 میلیارد متر مکعب آب از دریای آمودجا ساخته است و جمماً هشتصد هزار هکتار زمین کشاورزی را آبیاری می کند و همچنین سدی دیگری کشور ترکمنستان بالای دریای مرغاب احداث نمده است.

ازبکستان تقریباً 21 کیلومتر مکعب آب از آمودسالانه در شششوی زمین ها نمکی خود استفاده می نماید که این کار ازبکستان خود یک ضرر کلانه به محیط زیست منطقه رسانیده است.

پنج رود خانه آب شیرین افغانستان به پاکستان بدون هیچ مانع می رود از جمله حدود 20 میلیارد متر مکعب آب دریای کابل سالانه وارد پاکستان می شود و آب افغانستان نقش بسیار مهمی را در کشاورزی کشور پاکستان دارد و سالانه میلیارد دالر را پاکستان با استفاده از آب های افغانستان در آمد کسب می کند

دولت ایران بعد سقوط دولت دکتور نجیب الله و از برهم پاشی اردو ملی افغانستان اتمینان پیدا کرد و هم گروه های تنظیم های افغانستان را مصروف درگیر های قومی و مذهبی بشکل شعورانه بین هم انداخت و خود از شروع درگیری ها طرح ساخت سد دوستی را بالای دریای هریرود افغانستان یکجا با دولت ترکمنستان ایجاد کردند و ساخته این سد دوستی را به اكمال رسانید اند. از آب ذخیره سد دوستی به وسیله 167 کیلومتر لوله گزاری به ظرفیت 6 متر مکعب آب در ثانیه آب را به شهر مشهد انتقال یافت است.

خط لوله آب گزرائی به مشهد است

سد دوستی ایران و ترکمنستان

در استانه افتتاح سد دوستی معاون وزیر نیروگاه ایران به این لحن حمقانه سخن گفته چنگیزی: افغانستان نمی تواند مانع ورود آب هریرود به سد دوستی شود و از این بابت نگرانی نداریم. سخن معاون حمق در روزنامه قدس انتشار یافته است. همسایه مسلمان ما ایران از نا خون افگار افغانستان استفاده کرده آب دریای هریرود را به وسیله یک خط لوله آبرسانی به شهر مشهد انتقال داد شده است. ایران از آب دریای هلمند در مرز خود با حفر غیر قانونی چندین چاه نیمه عمق توسط خط لوله آبرسانی به شهر زاهدان و زابل و حتی شهر های دورتر خود از آب تالاب هامون هلمند نیز انتقال داده است. این کاری رویه و ناسنجش ایران استفاده از آب مفت ریگان با عث کم شدن وسعت ساحه اطراف تالاب های هامون هلمند، هامون صابر، هامون بوزک شده است و به خشکیدن گرا یده است و هم کم عمق شدن تالاب های هامون هلمند با عث نارسیدن بخار آب تالاب ها به یخچال های طبیعی کوه

بابا سبب کاهش جدی وسعت یخچالهی طبیعی آن انجامی ده است. یخچالها طبیعی مانند رود های سطحی مخزن آب های زیرزمینی و آب های سطحی و برای تغذیه خود سخت به بخار آب کول ها ، تالاب ها و اقیانوس ها وابسته هستند. بدین ترتیب که بخشی از آب تبخیر شده کول ها ، جهیل ها یا تالاب و اقیانوس ها به صورت برف بروی خشکی می بارد.

تالاب هامون بوزک نمک دار است

تالاب هامون هلمند

طبق اطلاعات رسمی در ظرف 40 سال اخیر حدود 50 درصد میدان یخچالهای طبیعی رشته کوه بابا کاهش یافته است. همچنان ما شاهد کم شدن دریای هلمند و خشک شدن تالاب های هامون صابر و هامون بوزک در نتیجه استفاد بی رویه ایران از آب تالاب های هامون هلمند هستیم. دریای هلمند که بعد از آمو دریا دومین و بزرگترین دریای افغانستان است در حقیقت سرچشمه رود هلمند از یخچالها غربی رشته کوه بابا می باشد و هم سرچشمه یک بخش از آمو دریا نیز از یخچال شمالی رشته کوه بابا است , مانند دریای بامیان , سیغان , دریای سرخاب و با آمدن دریای خنجان و دریای اندراب که سرانجام سومین دریای پرآب افغانستان را بنام دریای بغلان تشکیل داده و به آمو دریا می ریزد. تالاب های هامون هلمند و دریاچه ارال سرشت مشترک دارند و نزدیک بودن رفتار زیست محیط آنها یعنی تبخیر آب آنها در حفظ و ماندگاری یخچالهای هندوکش و یخچالها رشته کوبابا از اهمیت بی ساری را دارا است.

یخچال طبیعی کوه بابا

یخچال طبیعی کوه بابا

ایران بشکل بی رویه و غیر قانونی از آب دریای هلمند و تالاب هامون توسط خط لوله گزاری و کانال به مخزن جاه نیمه سیتان هدایت داد است و توسط خط لوله انتقال آب از دریای هلمند دریاچه مصنوعی را در سیتان احداث کرده است و این مخزن گنجاش 700 متر مکعب آب دارد.

خط لوله انتقال آب دریای هلمند به زا هدان چاه نیمه عمق یا دریاچه مصنوعی سیتان از آب هلمند

در حالی که برای نیاز شهر زاهدان مقدار 820 میلیون متر مکعب آب در سال ریگان به ایران در صورت آب خیزی و اضافه از نیاز کشاورزی مردم افغانستان داد می شود. بخاطریکه مردم ما مسلمان است و هم در عرف آمده است که آب دادن صواب است او غوث نام دارد و لی امروز ایران گروپ های ویران کار و تبهکار خود را در جهت خراب کاری به منظور انهدام بند سلما و بند کجکی به خاک افغانستان روانه می کند و این دو پروژه مهم زیربنا آبی و حیاتی و پروژه عام المنفعه مردافغانستان است. این دو سد بزرگ آبی در اطراف خود بیشتر یک میلیون سه صد هزار جریب زمین زرعتی را نیز تحت پوشش آبیاری قرار می دهد. درمسیر دریای هریرود و دریای هلمند دشت های مستعد وجود ارد و با تکمیل این دوپروژه زمینه صد ها هزار هکتار زمین زراعتی با کشیدن نهر ها و ساخت کانال های آبیاری فراهم می شود و با این شهادت می تواند رشد انکشاف زراعت و حرکت به سوی مصونیت غذایی و خو کفایی کشور ما در تولیدات کشاورزی و هم دسترسی به انرژی برق مشکل اکثر شهروندان افغانستان را حل خوا هد شد.

آبیاری آن طوریک لازم است از لحاظ تخنیکی در زمین افغانستان به سطح ابتدایی آن دراکثریت نواحی سهل و ساده است و مدیر و متخصص هم در این ساحه زیاد تربیه شده است اگر دولت برنامه ای درست و دقیق برای مهار آب های سطحی کشور روری دست گیرد و این منابع وافر ثروت ملی را به نفع منافع ملی و به وسیله کانال های آبرسانی بدست رس کشاورزان و باغ دارن کشور ما قرار دهد و در نتیجه انشا الله وضعیت اقتصادی کشور از نگاه مواد غذایی به خود کفای می رسد و هم در صادرات میوه تر و خشک ما افزاش چشم گیری رونما خواهد شد.

افغانستان با تولید 75 میلیارد متر مکعب آب در سال در رشد و توسعه اقتصادی کشور تاثیر چشمگیری باید داشته باشد زیرا امار و ارقام نشان می دهد که افغانستان هفت ملیون ونهصد هزار هکتار اراضی قابل آبیاری دارد امین اکنون فقطه یک میلیون و هشتصد هزار هکتار تحت آبیاری قرار دارد . دلیل عدم استفاده را دولت نبود ظرفیت برای استفاده از تمامی آب های کشور مان عنوان نموده و می گویند ما نیازمند به متخصصان خارجی در بخش آب و زراعت می باشیم.

امروز کشور عزیز ما افغانستان با اشخاص متخصص شایسته بایسته وحق خواه وطن دوست و به طور خلاصه بگویم یک فردی که انسانیت را در نظر بگیرد و به تهداتش در قبال مردم وطنش عمل کند و خواسته های اکثریت مردم این

سرزمین زراعت و باغداری که است برآورده سازد، ضرورت دارد. باوجود چنین پتانسیل بالای در منابع آبی کشور چرا باید شور ما گرفتار خشکسالی گردد و بسیاری از مناطق وزمین هایی که قا بلیت بسیار خوبی برای کشت دارد و به علت کمبود شبکه های آب رسانی آب بدون کشت و بایر باقی مانده است. منابع موجود آبی افغانستان ظرفیت و پتانسیال آن را دارند تا در هر عرصه ها جواب گو باشد. در عرصه تولید برق ساخت بند های آبی که هم با عث باروری کوه ها از پوشش گیاهی اطراف بند ها می شود و در نتیجه جلوگیری سیلاب ها موسمی منطقه خواهد شد.